

Begäran om synpunkter gällande DNR ÅRL 2019/8367

Med anledning av skrivelsen från lektor Stefan Simonsen daterad 26.10.2019 har Ålands landskapsregering 11.12.2019 begärt utlåtande av myndigheten Ålands gymnasium. Simonsen tar i skrivelsen upp ett förslag att musik ska införas som ett obligatoriskt ämne vid Ålands lyceum, vilket innebär att rektor vid Ålands lyceum involverats att besvara skrivelsen.

Kort bakgrund

I läroplanen daterad år 1996 fanns musik med som ett obligatoriskt ämne. Alla studerande var ålagda att avlägga åtminstone en kurs musik. Det samma gällde på fastlandet, dvs Ålands lyceum följde rikets läroplan på denna punkt.

I och med införandet av ny reviderad läroplanen 2005 vid Ålands lyceum togs de nuvarande fyra inriktningarna idrott och hälsa, estetisk, humanistisk-samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig inriktning i bruk. För alla fyra inriktningar togs separata beslut gällande timfördelningen. Då bestämdes även att åtminstone en kurs inom konst- och kulturkurser (bildkonst, musik eller dans) skulle vara obligatorisk för den naturvetenskapliga inriktningen och för inriktningen hälsa och idrott. Valet föll på en obligatorisk kurs i bildkonst. För humanisterna krävdes minst två konst- och kulturkurser, varav en var obligatorisk kurs i bildkonst samt en valfri kurs till i antingen bildkonst eller musik. För den estetiska inriktningen stipulerades minst två obligatoriska konst- och kulturkurser och därutöver minst sju valbara fördjupningskurser inom det konst och kulturvetenskapliga området. Om studerande valde att fördjupa sig i musik krävdes att hen var inskriven i Ålands musikinstitut och fullgjorde sina musikkurser inom deras studieprogram.

Nuläget

De från 2005 införda inriktningarna finns kvar i den reviderade läroplanen som togs i bruk 2016, så även kraven för estetisk inriktning. Om studerande väljer att inrikta sig på dans eller musik sker undervisningen vid Ålands musikinstitut.

Övrig musikundervisning vid Ålands lyceum ges som valfria kurser. Årligen arrangeras ca fem musikkurser i skolan baserat på de studerandes val. Innevarande läsår ges MUS01 (Musiken och jag), MUS05 (Garage-band) och MUS06 (Körsång).

Precis som Simonsen framhåller har man i riket en obligatorisk kurs musik för alla studerande. Däremot kan man nog på goda grunder hävda att våra ungdomar på Åland inte bara har likvärdiga utan till och med utökade möjligheter att utveckla

sina talanger som sina årskamrater i Finland i och med samarbete med Ålands musikinstitut med sitt breda utbud av välutbildade lärare. Detta samarbete är rätt unikt men givetvis något som inte passar alla. Vidare är det fritt fram för studerande på Ålands lyceum att välja det som i skrivelsen anses saknas, dvs allmänbildande konstfostran i musik.

Framtid

De synpunkter som kommit fram i Simonsens skrivelse tar skolan till sig och utreder vidare vilka kostnader i form av lärarlön, kursutbud, iordningsställande av musiksal, införskaffande av instrument med mera för med sig. Hur många kurser kan vi räkna med att ges förutom eventuella obligatoriska kurser. Ett minimum blir 6-7 obligatoriska kurser beroende på hur många parallella klasser vi i framtiden tar in till skolan. För att anställa lärare på heltid krävs kring 22 kurser på årsbasis, motsvarande 44 sp i 2021 års läroplan. Kommer studerande att välja musikkurser i den utsträckningen att en tjänst kan instiftas?

I och med det reformarbete som krävs inför den nya läroplanen som ska börja gälla från och med 1 augusti 2021 tas framförda åsikter tacksamt emot i det vidare läroplansarbetet. En av de tänkta förändringarna är att större övergripande ämnesshelheter skapas. Begreppet kurser slopas och får ge vika för moduler som i sin tur ska kombineras till större studieavsnitt. Detta som ett led i den förändrade verksamhetskulturen som efterlyses. Ett naturligt resultat av läroplansreformen blir att inriktningarna bör slopas eftersom större studiehelheter skapas. Hur musikundervisningen kan integreras med andra ämnen och möjligen bli en obligatorisk modul inom ett större studieavsnitt återstår att undersöka.

Katarina Sundberg
förvaltningschef